

BACHELOR OF ARTS (CBCS - 2018 COURSE)
S. Y. B. A. Sem-IV : WINTER- 2022
SUBJECT : POLITICAL SCIENCE (G2)-II

Day : Thursday

Time : 02:00 PM-05:00 PM

Date : 8/12/2022

W-18254-2022

Max. Marks : 60

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Explain the meaning, definitions and nature of local self-government. **[12]**

OR

State the 74th Constitutional Amendment in Panchayat Raj System Indian Constitutions.

Q.2 Discuss the powers and functions of Zilla Parishad. **[12]**

OR

a) Critically discuss the powers of Municipal Corporation. **[06]**

b) State the main powers of Gram Panchayat. **[06]**

Q.3 State the 73rd Constitutional Amendment in Panchayat Raj System of Indian Constitution. **[12]**

OR

a) State the main provision of Balawant Rai Mehta Committee. **[06]**

b) State the structure and functions of municipalities. **[06]**

Q.4 Attempt **ANY THREE** of the following: **[12]**

- a) Explain the powers of Taluka Panchayat.
- b) State the power and responsibilities of municipalities.
- c) Explain the importance of local self-government.
- d) Discuss the functions of Taluka Panchayat.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following: **[12]**

- a) Gram Sabha
- b) The Nagar Panchayat
- c) Urban Local Self-Government
- d) Structure of Local Self-Government
- e) Municipal Commissioner

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

-
- प्र.१ स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे अर्थ, व्याख्या आणि स्वरूप स्पष्ट करा. (१२)
किंवा
भारतीय राज्यघटनेतील पंचायत राज व्यवस्थेची ७४ वी घटना दुरुस्ती स्पष्ट करा.
- प्र.२ जिल्हा परिषदेचे अधिकार आणि कार्याची चर्चा करा. (१२)
किंवा
अ) महानगरपालिकेच्या अधिकाराची टिकात्मक चर्चा करा. (०६)
ब) ग्रामपंचायतीचे प्रमुख अधिकार सांगा. (०६)
- प्र.३ भारतीय राज्यघटनेतील पंचायतराज व्यवस्थेची ७३ वी घटनादुरुस्ती स्पष्ट करा. (१२)
किंवा
अ) बलवंतराय मेहता समितीच्या मुख्य तरतुदी सांगा. (०६)
ब) नगर परिषदेची रचना आणि कार्ये स्पष्ट करा. (०६)
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. (१२)
अ) तालुका पंचायतीचे अधिकार सांगा.
ब) नगर परिषदेचे अधिकार व जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.
क) स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या महत्वाची चर्चा करा.
ड) तालुका पंचायतीच्या कार्याची चर्चा करा.
- प्र.५ टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) (१२)
अ) ग्रामसभा
ब) नगर पंचायत
क) नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था
ड) स्थानिक स्वराज्य संस्थेची रचना
इ) महानगरपालिका आयुक्त
-